

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: **Skuodo rajono savivaldybės tarybos sprendimo projektas Dėl Piniginės socialinės paramos teikimo nepasiturintiems Skuodo rajono savivaldybės gyventojams tvarkos aprašo patvirtinimo.**

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: **Skuodo rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėjo pavaduotoja Audronė Pargaliauskienė.**

Teisės akto projekto antikorupcinis vertinimas atliktas (*pažymėti reikiamą atsakymą*):

☐ suderinus teisės akto projektą viešojo administravimo subjekte ir su pavaldžiomis įstaigomis (įstaigomis prie ministerijos ir kitomis ministrui pavestose valdymo srityse veikiančiomis įstaigomis ir įmonėmis);

☒ suderinus teisės akto projektą su suinteresuotomis institucijomis, kai jis buvo papildytas arba pakeistas.

Antikorupciniu požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos (*nurodomas antikorupcinio vertinimo kriterijus (toliau – kriterijus), kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių. Pildoma, kai, vertintojo nuomone, teisės akto projekto tiesioginio rengėjo siūlomų pataisų nepakanka korupcijos atsiradimo rizikai mažinti arba kai vertintojas nesutinka su teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentais, kodėl neatsižvelgta į vertintojo pateiktas pastabas*): _____

Eil. Nr.	Kriterijus	Kriterijaus vertinimas (nurodant, kad „Kriterijų atitinka“ / „Kriterijaus neatitinka“ / „Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas“) ir pagrindimas, jeigu teisės aktas neatitinka kriterijaus (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios neigiamą atsakymą, pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio asmens pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo) (<i>pildo teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą atliekantis asmuo</i>)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą (<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>)	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą (<i>pildo teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą atliekantis asmuo</i>)
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Kriterijų atitinka		☐ tenkina ☐ netenkina

2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Kriterijaus neatitinka <i>Aprašo 67.5 p. nustatyta, kad pašalpa neskiriama „nustačius geras pareiškėjo buities ir gyvenimo sąlygas“. Nėra jokių objektyvių kriterijų, kas yra „geros sąlygos“, todėl sprendimas visiškai priklauso nuo subjektyvios darbuotojo nuomonės. Nuolat vartojama formuluotė „gali būti“ (pvz., Aprašo 37 p. dėl pašalpos teikimo formos, 63 p., 64 p., 65 p. ir 66 p. dėl vienkartinį pašalpų skyrimo), suteikianti sprendimą priimančioms asmenims pernelyg plačią diskreciją panašiose situacijose priimti skirtingus sprendimus.</i>	PAKEISTA: 67.5. jeigu paaiškėja aplinkybės dėl nuslėptos, neteisingai, neišsamiai pateiktos informacijos apie finansinę bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens padėtį, užimtumą ar išlaidas; Formuluotė „ gali būti “ nurodytuose punktuose pakeista arba panaikinta.	x tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir pan. priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	Kriterijų atitinka		☐ tenkina ☐ netenkina
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Kriterijų atitinka		☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimų priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Kriterijaus neatitinka <i>Sprendimų priėmimo atvejų sąrašai nėra baigtiniai, paliekama plati erdvė piktnaudžiavimui: Aprašo 34 p. nurodyta, kad priimtas sprendimas dėl pašalpos ir kompensacijų „gali būti sustabdytas arba nutrauktas... paaiškėjus kitoms aplinkybėms“. Aprašo 80.3 ir 81.4 p. paramos nutraukimo ar stabdymo pagrindas apibūrinamas kaip „kitais atvejais, kaip numatyta Įstatyme ir (ar) Apraše“. Neaiškios „kitos aplinkybės“ sukuria tiesioginę korupcijos riziką.</i>	PAKEISTA: 34. Priimtas sprendimas dėl socialinės pašalpos ir kompensacijų skyrimo ir mokėjimo stabdomas arba nutraukiamas, gavus informaciją (pranešimą telefonu, anoniminių ar rašytinį pranešimą), kad asmuo gauna nelegalias pajamas, pateikė ne visus ar neteisingus duomenis, turinčius įtakos teisei į piniginę socialinę paramą ar jos dydžiui. 80.3 ir 81.4 punktai panaikinti.	x tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys, sąrašas	Kriterijaus neatitinka <i>Aprašo 60 p. nurodyta, kad sprendimą skirti paramą išimties tvarka galima priimti „kitais šiame Apraše nenumatytais atvejais“. Tokia išimtis leidžia skirstyti biudžeto lėšas visiškai</i>	PAKEISTA: 60. Sprendimą dėl piniginės socialinės paramos skyrimo (neskyrimo) šio Aprašo 59 punkte numatytais atvejais priima Socialinės paramos skyriaus vedėjas, seniūnijų seniūnai, atsižvelgdami	x tenkina ☐ netenkina

		<i>subjektyviai, be jokių baigtinių taisyklių ar kriterijų.</i>	į seniūnijų socialinės paramos teikimo komisijos rekomendacijas. Socialinės paramos skyriaus vedėjo ir seniūnijos seniūnų atostogų, nedarbingumo, komandiruočių ar kito teisėto nebuvimo darbe metu sprendimus pasirašo juos pavaduojantys asmenys.	
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo ir viešinimo tvarka	Kriterijų atitinka		☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyti sprendimų dėl mažareikšmiškumo kriterijai ir priėmimo tvarka	Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą 9.3. narių skyrimo mechanizmas 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu 9.6. asmeninė narių atsakomybė	Kriterijaus neatitinka <i>Nors numatyta Seniūnijų socialinės paramos teikimo komisija, Apraše nenustatytas konkretus jos narių skaičius, nėra apibrėžta komisijos narių rotacija ar jų kadencijų trukmė. Vadovaujantis STT metodologinėmis gairėmis, neribotas ir neaiškus komisijos narių statusas laikomas ydingu antikorupciniu požiūriu.</i>	2023-07-03 patvirtintas Skuodo rajono savivaldybės mero potvarkis M2-117 „Dėl socialinės paramos teikimo komisijos veiklos nuostatų tvirtinimo“.	☐ tenkina ☒ netenkina <i>STT metodinės gairės rekomenduoja rotaciją ir kadencijų trukmę numatyti pačiame pagrindiniame Apraše arba užtikrinti, kad šie saugikliai būtų aiškiai įtvirtinti minėtuose nuostatuose (patvirtintuose mero potvarkiu Nr. M2-117, tai nėra numatyta).</i>
10.	Numatytos procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo (viešinimo) tvarka	Kriterijų atitinka		☐ tenkina ☐ netenkina

11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis motyvuotų atvejų, kai nustatoma procedūra netaikoma, sąrašas	Kriterijaus neatitinka <i>Nors yra pagrįstų išimčių (pvz., buities sąlygos netikrinamos ekstremalios situacijos ar karantino metu), anksčiau minėtos nebaigtinės nuostatos (skirti išimties tvarka „nenumatytais atvejais“) reiškia, kad bendrų procedūrų netaikymo atvejų sąrašas nėra baigtinis.</i>	PAKEISTA: 14. Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas yra dokumentas, kuriuo remiantis nustatoma teisė į piniginę socialinę paramą. Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimą atlieka ir aktą pasirašo Socialinės paramos skyriaus specialistas arba seniūnijos atsakingas specialistas kartu su Socialinės paramos teikimo komisijos nariu (nario sutikimu).	x tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų procedūrų ir sprendimų priėmimo konkrečius terminus	Kriterijų atitinka		☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Kriterijų atitinka		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir pan.)	Kriterijaus neatitinka <i>Priežiūrai ir periodiniam tikrinimui skirtas VII skyrius numato baigtinius tikrinimo atvejus (85.1 – 85.6 p.), tačiau palieka ir atvirą 85.7 punktą „kitais nenumatytais atvejais“. Tokia nekonkreči kontrolės procedūra leidžia be pagrindo kontroliuoti (tikrinti) gyventojų buitį.</i>	85.7. punktas panaikintas	x tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės (pvz., aiškiai ir išsamiai išdėstytos kontroliuojančio subjekto teisės ir pareigos, nustatyta standartizuota kontrolės atlikimo procedūra, reikalavimas fiksuoti atskirus kontrolės procedūros etapus ir jų rezultatus, atsakingų specialistų rotacija, užkirstas kelias kontroliuojančio ir kontroliuojamo subjektų tiesioginiam kontaktui be liudininkų ir pan.)	Kriterijaus neatitinka <i>Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktus surašo atitinkami specialistai, o jų išvados gali būti grindžiamos „kaimynų... ar kitų asmenų nuomone“. Projekte nenumatytos skaidrumo priemonės, apsaugančios nuo tiesioginio vieno pareigūno subjektyvumo ar galimo susitarimo (pavyzdžiui, nėra įtvirtinta specialistų rotacija ar reikalavimas, kad būtų privalomai tikrintų ne mažiau kaip du darbuotojai).</i>	PAKEISTA: 86. Tikrinimo metu surašomas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas, nurodomos patikrinimo išvados (atsižvelgiant į kaimynų, pedagogų, gydytojų ar kitų asmenų nuomonę apie paramos būtinumą paramos gavėjui), kurio pagrindu parama gali būti skiriama, neskiriama ar nutraukiamas jos mokėjimas. Buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimą atlieka ir aktą pasirašo Socialinės paramos skyriaus specialistas arba seniūnijos atsakingas specialistas kartu su Socialinės paramos teikimo komisijos nariu (nario sutikimu).	x tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybė	Kriterijų atitinka		☐ tenkina ☐ netenkina

17.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, sąrašas ir nustatyta aiški nuobaudos (sankcijos) skyrimo procedūra	Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Kartu su teisės akto projektu pateikta pakankamai jį pagrindžiančių lydimųjų dokumentų ir informacijos, siekiant antikorupciniu aspektu įvertinti teisės akto projektą	Kriterijaus neatitinka <i>Prie Sprendimo projekto pridėtas Aiškinamasis raštas yra lakoniškas ir formalus. Jame neatskleidžiamos aprašo pakeitimų priežastys, nepaaiškinama, kodėl būtina numatyti „kitus nenumatytus atvejus“ ir kaip bus valdomos tokių plačių diskrecijų rizikos.</i>	Patvirtinus Piniginės socialinės paramos teikimo nepasiturintiems Skuodo rajono savivaldybės gyventojams tvarkos aprašą, piniginė socialinė parama skiriama ir mokama vadovaujantis galiojančiais teisės aktais. Apraše nustatomi tik sąvokų ir apibrėžimų pakeitimai, įsigaliojantys nuo 2026 m. birželio 1 d.	x tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	<i>Aprašo 39 p. formuluotė „Siūlyti piniginę socialinę paramą gaunantiems asmenims dalyvauti Savivaldybės institucijos parengtoje užimtumo didinimo programoje...“ yra ydinga. Nėra aišku, kokiais objektyviais kriterijais remiantis vieniems asmenims dalyvauti programoje bus siūloma, o kitiems – ne, o tai sukuria atitinkamas (ne)dalyvavimo pasekmes, kadangi siūlymo negavę asmenys visuomenei naudingai veiklai negali būti pasitelkiami.</i>	39 punkto formuluotė atitinka Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 1 punktą.	☐ tenkina x netenkina <i>Tai, kad formuluotė atitinka aukštesnį teisės aktą, nebūtinai reiškia, kad joje nėra korupcijos rizikos. Lieka neaišku, kokiais kriterijais remiantis vieniems asmenims bus siūloma dalyvauti programose, o kitiems ne (kadangi pasiūlymo negavę asmenys negali būti pasitelkiami visuomenei naudingai veiklai). Siekiant skaidrumo, Apraše turėtų būti nurodyta, kad siūloma visiems asmenims arba nustatyti objektyvūs atrankos kriterijai.</i>

Teisės akto projekto
tiesioginis rengėjas:

Socialinės paramos skyriaus
vedėjo pavaduotoja

Audronė Pargaliauskienė

Teisės akto projekto
vertintojas:

Vyriausiasis specialistas, atsakingas už
korupcijai atsparios aplinkos kūrimą

Edvardas Domarkas